

վան՝ անուևով, որ ետքը ճեմարան եղաւ: — Խասգիւղի փայտաշէն եկեղեցին, որուն հրամանը հանած է Մահտեսի Յարութիւն Թեվէքէլեան, Կուրտ շինեց եւ օծեց 1729ին: — Միեւնոյն տարւոյ Յուլիս 16ին մեծ հրդեհը Պալատը լրակեց. այրեցաւ հայոց Ս. Հրեշտակապետ Եկեղեցին եւ Յունաց 13 Եկեղեցիները: Մահտեսի Սեղըեստրոս եւ Մահտեսի Մելիտոն Կեսարեանի ձեռնտուութեամբ եւ ճարտարապետութեամբ վերաշինեց Կուրտ՝ «պայծառափայլ եւ գեղեցկագոյն ներքոյ եւ արտաքոյ տասնապատիկ քան զոր յառաջն էր» (Հաննէ էջ 147):

ԿՈԼՈՏ ԵՒ Ս. ԼՈՒՍԱԼՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կուրտի շինութեանց գլուխ գործոցն եղաւ Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյն վերաշինութիւնը, որուն համար ծախսուած գումարներուն պարտքը իր վրայ ծանրացաւ: Ս. Լուսաւորիչ՝ Պոլսոյ ամէնէն հին եկեղեցին է:

Կուրտ՝ Իւսկիւտարի Ս. Կարապետ Եկեղեցին նոր աւարտած եւ հաղիւ անոր պարտքերը վճարած էր երբ 1731ին մեծ հրդեհը Ս. Լուսաւորիչի շէնքն ալ մոխիր դարձուց:¹

միայն իր մէջ ունի հռիփաւն, այլ ունի նաեւ Բերիոյ մէջ, ունէր երբեմն Իւսկիւտարի մէջ, եւ հաւանաբար ունի որիչ գլխաւոր քաղաքներու մէջ ալ:

¹ Տպագրիչ Գրիգոր գպիր, Պոլսոյ մէջ ակնատես իրողութեան, իր նշանաւոր Յայամաւորքին մէջ ստպէս յիշատակագրած է.

«Եւ ի ՌՃՅ (= 1731) թվին Ղալաթիւ սուրբ Լուսաւորիչ Եկեղեցին այրեցաւ, եւ ի ՌՃՅԲ (= 1732) թվին նոր ի հիմանէ շինեցաւ, զոր Տէր Աստուած հաստատուն պահեցէ, հրամանաւ նորընծայ Սուլթան Մահմուտ թագաւորին, զոր Տէր Աստուած քաղցր պահեցէ զսիրտ թագաւորին ի վերոյ քրիստոնէից ազգաց ամէն. զոր ի ՌՃՀԹ (= 1730) թվին, Ս. Խաչի ընդ աւուրն թախտն անցաւ. զոր Տէր Աստուած երկար կենօր պահեցէ»: